

Turun kaupunginvaltuusto
Valtuustoaloite
14.5.2018

Valtuustoaloite Turun Satama Oy:n ruoppaamien massojen meriläjityksen lopettamiseksi

Airistolle läjitettävät ruoppausmassat ovat jo pitkään herättäneet huolta niin tutkijoiden, asukkaiden kuin ammattiaan alueella harjoittavienkin keskuudessa. Ruoppausmassojen läjityksen yhteydessä sedimentteihin kertyneet ravinteet ja haitta-aineet vapautuvat sedimentistä veteen ja pääsevät uudelleen kiertoon. Ravinnepitoisuuksien kasvua ja rehevöitymistä pidetään Saaristomeren ja koko Itämeren suurimpana ympäristöongelmana. Itämeri on myös yksi maailman saastuneimpia meriä. Saastuminen aiheutuu ihmisen harjoittamista toimista, kuten likaantuneiden ruoppausmassojen läjityksestä.

Turun kaupunki on Itämerihaasteen myötä sitoutunut toimimaan rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi. Kaupunki on haasteen osana sitoutunut mm. vähentämään aiheuttamaansa ravinnekuormitusta sekä laivaliikenteen ja veneilyn päästöjä. Turku 2029 -kaupunkistrategiassa linjataan ympäristönsuojelun olevan Turulle tärkeää ja että Turku toimii aktiivisesti erityisesti Itämeren ja Saaristomeren suojelussa.

Airistolla tehdyistä selvityksistä käy ilmi, että kalojen lisääntyminen on heikentynyt Airistolla jatkuvasti koko meriläjityksen ajan alkaen vuodesta 1989. Tulokset ovat hälyttäviä, sillä Turun edustan merialuetta pidetään Saaristomeren tärkeimpänä kalojen lisääntymisalueena. Alue on erityisen tärkeä silakalle. Turun kaupunki Ympäristön tila 2015 -julkaisussa todetaan tutkimusten viittaavan siihen, että läjityksellä on negatiivisia ympäristövaikutuksia ja että Airiston ekologinen tila on heikentynyt. Merenpohjan ekologinen tila on heikentynyt myös läjitysalueen ulkopuolella. Pohjaeläinlajisto on supistunut ja yksilömäärät ovat vähentyneet. Myös kalojen lisääntyminen on heikentynyt ja asukkaat ovat kokeneet virkistysarvojen heikentyneen. Nämä tiedot puhuvat meriläjityksestä luopumisen puolesta. Myös varovaisuusperiaate puoltaa meriläjityksistä luopumista. Varovaisuusperiaatteen mukaan suojelutoimiin on ryhdyttävä, mikäli tieteellisen näytön perusteella on aiheutta epäillä mereen joutuvan aineen tai aineiden aiheuttavan vaaraa, haittaa, häiriötä tai vahinkoa ympäristölle. Tästä huolimatta Turun Satama esittää uudeksi yli miljoonan kuution yhteisläjitysalueeksi nykyisen Rajakarmin viereistä aluetta Pohjois-Airistolla.

Omistajapolitiikka on kaupungin strategisen johtamisen väline, jonka tavoitteena on edistää mm. Turku-konsernin päätöksenteon johdonmukaisuutta. Satama aikeet jatkaa ravinteita ja haitta-aineita sisältävän ruoppausmassan läjittämistä Airistolle ovat ristiriidassa kaupungin asettamien tavoitteiden kanssa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Turun kaupunki käyttää omistajaohjausta ja edellyttää Turun Satama Oy:tä lopettamaan ruoppausmassojen meriläjityksen ja käsittelevän jatkossa ruopattavat massat muulla tavalla, esim. puhdistamalla, läjittämällä maalle tai stabiloimalla rantapenkereeseen, kun tällä hetkellä voimassa oleva läjityslupa umpeutuu vuonna 2019. Teimme samansisältöisen valtuustoaloitteen 29.5.2017, jolloin kaupunginhallitus ohjasi aloitteen ympäristötoimialan vastattavaksi. Ympäristötoimiala ei kuitenkaan voi ottaa kantaa Turun kaupungin omistajaohjaukseen, joten uusimme aloitteen ja edellytämme että asia käsitellään konsernihallinnossa, sillä omistajaohjaus on konsernin vastuulla.

Turussa 14.5.2018

Mikaela Sundqvist

Saara Ilvessalo